

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Beleid / LAP en Cytostatica in incontinentiemateriaal en luiers

Henk Hortensius
Programmamanager
Ketenaanpak
RWS Leefomgeving

Workshop Risicostoffen –
Ketenproject Luiers
13 juni 2016

Een kader voor risicostoffen

- Eind 2014 start Ketenproject
- Eerste half jaar 2015: keteninventarisatie
- Bevinding: luiers en incontinentiemateriaal kunnen pathogenen en medicijnresten bevatten -> belemmering ketensluiting?
- Bij eerdere recycling van luiers en compostering is dit onvoldoende betrokken
- Actie Kernteam: onderzoek naar samenstelling door RIVM

Het LAP en een circulaire economie

- LAP (Landelijk Afvalbeheer Plan) is centrale beleidsnota en wettelijk verankerd.
= NL-invulling van EU Kader Richtlijn Afval.
- Overheden moeten rekening houden met LAP
- LAP 3 is in ontwikkeling. Eind september naar parlement.
Inspraak oktober/november
- Doelstellingen LAP afgestemd op programma VANG en CE

Een kader voor risicostoffen

- Probleem: er mist een kader voor toepassing van secundaire materialen met daarin (mogelijk) risicostoffen
- Maar ook: de specifieke afzetmarkten zijn niet gereguleerd
- Vergelijk: de afzetmarkt “de bodem” voor secundaire bouwproducten is gereguleerd via Besluit Bodemkwaliteit
- Logisch, want:
 - Grote markt
 - Langjarige ervaring
 - Toepassing met directe impact op milieu

Een kader voor risicostoffen

- Luiers zijn niet de enige keten: mest, struviet, zeefgoed, slib AWZI
- Een wettelijk kader vergt jaren
-terwijl we nu aan de slag moeten
- In de tussentijd wel actie gewenst, samen zoekend naar oplossingen
- Daarvoor is nodig:
 - Weten waar gaat het over (RIVM onderzoek + aanvulling)
 - Samen aanpak ontwikkelen die:
 - enerzijds initiatieven mogelijk maakt en
 - anderzijds adequate bescherming borgt voor het milieu
 - In ieder geval voorkomen dat cytostatica op ongewenste plekken terecht komt

Cytostatica:

- medicijnen die ingrijpen in de biochemische processen van organismen en cellen
- met celdodend effect
- De toxische effecten kunnen bij patiënten positieve resultaten opleveren bij de behandeling van hun ziekte

Cytostatica kunnen

- schadelijke effecten veroorzaken in normale gezonde cellen
- soms kankerverwekkend zijn
- potentieel schadelijk zijn bij de voortplanting en een risico betekenen voor het nageslacht

Aard en de omvang risico's afhankelijk van mate van blootstelling en oorsprong en/of werkingsmechanisme van het cytostaticum

Bron: Kwaliteitshandboek Cytostatica (actualisatie 2012)

Voorkomen cytostatica in verwerkingsroutes

Via LAP

- **Bestaand** voor cytostatica bevattende materialen (ook incontinentiematerialen/luiers) van ziekenhuizen en zorginstellingen
- **Voorstel voor LAP3** voor cytostatica bevattende materialen (ook incontinentiematerialen/luiers) vrijkomend bij thuissituatie

NB: LAP 3 is nog in voorbereiding,
Inspraakronde waarschijnlijk in september 2016

Bestaand: voor ziekenhuizen en zorginstellingen

Sectorplan 19: Afval van gezondheidszorg bij mens en dier
De **minimumstandaard** voor het verwerken van infectieuze afvalstoffen (Euralcode 180103 en 180202) niet-infectieuze lichaamsdelen en organen (Euralcode 180102) en **cytotoxische en cytostatische geneesmiddelen** (Euralcodes 180108/180207)

- **is thermische verwerking** in een speciaal daarvoor vergunde installatie, binnen danwel buiten Nederland, onder voorwaarde dat dit leidt tot volledige vernietiging van alle infectieuze materialen, lichaamsdelen en organen. **Gelet op de aard van het afval is nuttige toepassing niet toegestaan**, behoudens voorzover hierbij een volledige vernietiging van alle infectieuze materialen, lichaamsdelen en organen optreedt

In het **voorstel voor LAP3** zijn **voorbeelden** opgenomen: lichaamsdelen, organen, bloedzakjes, geconserveerd bloed, verband, gipsverband, linnengoed, wegwerpkleding, **luiers**, cytotoxische en cytostatische geneesmiddelen.

Sectorplan 18 KCA-KGA

Onderdeel van stoffen die bij LAP 3 nieuw zijn in sectorplan 18:

*Alles wat in aanraking is geweest met mensen die **door thuiszorg behandeld worden met cytostatica**; het gaat bijvoorbeeld om verbandmiddelen, onderleggers, pleisters, **incontinentiemateriaal**, wegwerphandschoenen en disposable washandjes*

Voor de **verwerking** van Afval van behandeling met cytostatica wordt verwezen naar: **SP19** (Afval van gezondheidszorg bij mens of dier)

ALS dit definitief wordt na inspraakprocedure dan moet de **uitvoering nog opgestart** worden.

Conclusie:

Met de realisatie van beide routes is het doel dat er GEEN cytostatica bevattende luiers en incontinentiematerialen terecht komen in recyclingroutes.

Maar: daar zijn we nog niet!

Vragen / Reacties / Discussiepunten?

Opbouw LAP (presentatie schakeldag)

- A. Algemeen beleidskader
- B. Beleid afvalbeheer en overbrenging
- C. Actoren in de circulaire economie
- D. Vergunningverlening en toezicht
- E. Sectorplannen specifieke afvalstromen
- F. Bijlagen

Planning

- Voorbereiding - 2015-2016
- Naar 1ste en 2de Kamer en EC – eind september
- Inspraak duurt zes weken – oktober/november
- Reacties verwerken in Nota van Aanpassing en teksten LAP3
- Inwerkingtreding - naar verwachting medio 2017